

PROGRAM WYCHOWAWCZY

**I Liceum Ogólnokształcącego
im. Stanisława Dubois
w Koszalinie**

Koszalin 2007

Podstawa prawna programu wychowawczego:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Konwencja o Prawach Dziecka,
- Ustawa z 4 września 1997 r. o działach administracji,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm w tym z 11 kwietnia 2007 r.)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r. Nr 118, poz. 1112, Dz.U. z 2004r. Nr 179, poz. 1845) (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674i Nr 170, poz. 1218),
- Rządowy program poprawy stanu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach „Zero tolerancji dla przemocy w szkole” przyjętego Uchwałą Rady Ministrów Nr 28/2007 z dnia 6 marca 2007 roku
- Rozporządzenie MENiS z 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2002r. Nr. 10, poz. 96, z póź. zm.)
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 sierpnia 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z dnia 31 sierpnia 2007 r. Nr 157, poz. 1100)

1. Wstęp

Program wychowawczy I Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Dubois jest strategią wspierania rozwoju osobowego ucznia i otaczania go wielostronną opieką. Istnienie programu umożliwi między innymi doskonalenie oddziaływań wychowawczych oraz zintegrowanie nauczycieli i rodziców wokół problemów wychowania, celów, treści, metod i środków wychowawczych.

2. Założenia programu

Program wychowawczy I Liceum Ogólnokształcącego im. St. Dubois opiera się na wartościach takich jak:

- prawda i mądrość – w poznawaniu i rozumieniu świata, człowieka, wartości i sensu życia,
- miłość i tolerancja – rozumianych jako kreowanie wzrastania w człowieczeństwie, kształtowanie humanizmu i humanitaryzmu,
- wolność – w dokonywaniu wyborów w zgodzie z prawdą swojego życia, w wierności wyznawanym wartościom, również poprzez stworzenie warunków dla postaw twórczych i poszukujących,
- szacunek – do siebie i innych, kształtowanie podmiotowych relacji międzyludzkich, odpowiedzialności za siebie i innych.

3. Cele pracy wychowawczej

Nadrzędnym celem wychowawczym I LO jest wspieranie rodziców i opiekunów w realizacji ich zadań wychowawczych, tak aby umożliwić uczniom przejmowanie odpowiedzialności za własne życie i rozwój osobowy.

Do najważniejszych celów pracy wychowawczej należy stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju ucznia w

wymiarze fizycznym, psychicznym, intelektualnym, moralnym, duchowym i społecznym. Oznacza to w szczególności:

- Przygotowanie do życia w rodzinie, społeczeństwie i państwie.
- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych.
- Uwrażliwienie na potrzeby innych ludzi.
- Kształtowanie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.
- Kształtowanie aktywnej postawy obywatelskiej oraz szacunku dla tradycji patriotycznych.
- Zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze.
- Kształtowanie dbałości o mienie społeczne.
- Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia.
- Wdrażanie zasad kultury osobistej.
- Uświadamianie istniejących zagrożeń i przeciwdziałanie im.
- Przygotowanie do podjęcia decyzji o wyborze kierunku studiów i pracy.
- Rozwijanie zainteresowań.

4. Wizja Absolwenta I LO

Absolwent I Liceum Ogólnokształcącego im. St. Dubois jest człowiekiem ukształtowanym harmonijnie, aktywnie funkcjonującym w społeczeństwie, czyli:

- posiada ogólną wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie ogólnokształcącym, świadomie ją rozwija,
- ma poczucie tożsamości osobowej, narodowej i kulturowej,
- stara się służyć wartościom uniwersalnym i postępować zgodnie z nimi, przeciwstawia się złu,
- jest tolerancyjny i otwarty, wrażliwy na potrzeby innych,
- potrafi współdziałać w zespole, identyfikuje się z pozytywnymi wartościami grupy,
- potrafi organizować pracę własną, twórczo wykorzystywać czas wolny,

- potrafi radzić sobie w sytuacjach stresowych, pokonywać życiowe problemy,
dbać o kondycję fizyczną i psychiczną,
- dba o kulturę języka ojczystego,
- opanował dwa języki obce w stopniu umożliwiającym swobodną komunikację,
- potrafi poszukiwać, porządkować i wykorzystywać informacje z różnych źródeł,
- efektywnie posługuje się technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi.

5. Zadania wychowawcze i opiekuńcze

5.1 Zadania nauczycieli

Zakres zadań wychowawczych nauczycieli obejmuje:

- odpowiedzialność za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów w trakcie zajęć szkolnych oraz wycieczek i imprez organizowanych przez szkołę,
- planowanie pracy dydaktycznej i wychowawczo-opiekuńczej (wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swoich zajęć edukacyjnych elementy programu wychowawczego i profilaktycznego szkoły),
- wspieranie rozwoju psychofizycznego uczniów, ich zdolności oraz zainteresowań,
- bezstronność i obiektywizm w ocenie uczniów oraz sprawiedliwym traktowaniu wszystkich uczniów,
- udzielanie pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych - zgodnie z rozpoznanymi potrzebami uczniów,
- doskonalenie umiejętności wychowawczych,
- współpracę z wychowawcą klasy i pedagogiem szkolnym w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych uczniów,
- wspieranie uczniów o szczególnych uzdolnieniach,
- udzielanie pomocy uczniom mającym problemy w nauce.

5.2 Zadania wychowawców

Zadaniem wychowawców jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, a w szczególności:

- tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowania do życia w rodzinie i społeczeństwie,
- planowanie i organizowanie wspólnie z uczniami i ich rodzicami różnych form życia zespołowego, rozwijających jednostkę i integrujących zespół uczniowski,
- podejmowanie działań umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej,
- ustalanie treści i form zajęć tematycznych na godzinach do dyspozycji wychowawcy,
- współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie (oddziale), koordynowanie działań wychowawczych wobec ogółu uczniów, a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka (dotyczy to zarówno uczniów szczególnie uzdolnionych, jak i z różnymi trudnościami i niepowodzeniami),
- utrzymywanie kontaktu z rodzicami uczniów,
- współpraca z pedagogiem szkolnym w celu uzyskania wszechstronnej pomocy dla wychowanków i doradztwa dla ich rodziców.

5.3 Zadania zespołu wychowawczego

Zespół wychowawczy wyłoniony przez Radę Pedagogiczną pod kierunkiem wicedyrektora szkoły zajmuje się koordynacją zadań wychowawczych. Do zadań zespołu należy m.in.:

- rozpoznawanie i diagnozowanie środowiska ucznia,
- podejmowanie działań profilaktyczno-wychowawczych,
- wspieranie działań wychowawczych nauczycieli,
- identyfikacja obszarów zagrożeń,
- wspieranie działań samorządu szkolnego.

5.4 Zadania pedagoga szkolnego

- Zadania ogólnowychowawcze: dokonywanie okresowej diagnozy sytuacji wychowawczej w szkole, współpraca z wychowawcami, działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.
- Zadania w zakresie profilaktyki wychowawczej i resocjalizacji: przeciwdziałanie formom niedostosowania społecznego, prowadzenie zajęć profilaktyczno-wychowawczych, realizacja programów wychowawczych.

- Zadania w zakresie indywidualnej opieki pedagogiczno-psychologicznej: rozpoznawanie indywidualnych potrzeb oraz analizowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych, udzielanie uczniom pomocy w rozwiązywaniu problemów i konfliktów spowodowanych sytuacją rodzinną, szkolną i rówieśniczą. Praca indywidualna z uczniem mającym problemy.
- Zadania w zakresie pomocy materialnej: rozpoznawanie sytuacji rodzinnej i materialnej uczniów, pomoc uczniom spełniającym kryteria regulaminowe w zdobyciu stypendium, organizowanie pomocy materialnej uczniom z rodzin wielodzietnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej.
- Zadania w zakresie współpracy z rodzicami: konsultacje, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, organizowanie spotkań edukacyjnych dla rodziców, prelekcje.
- Współpraca z instytucjami wspomagającymi działania wychowawcze i opiekuńcze szkoły.

5.5 Zadania pielęgniarki szkolnej

- Prowadzenie pogadarek na temat higieny osobistej i otoczenia.
- Organizacja spotkań dziewcząt z pracownikami służby zdrowia w zakresie realizacji programu ochrony zdrowia.
- Prowadzenie zajęć z zakresu profilaktyki zdrowia.
- Zorganizowanie spotkań uczniów na temat antykoncepcji i świadomego planowania rodziny.
- Przeprowadzanie profilaktycznych badań przesiewowych i bilansowych w klasach I i III.
- Realizacja zajęć z zakresu pierwszej pomocy.

5.6 Zadania wszystkich pracowników szkoły

- Kierowanie się dobrem ucznia i służenie pomocą, gdy jest taka potrzebna.

- Reagowanie na dostrzeżone dobre i złe zachowanie uczniów, które należy zgłaszać wychowawcy klasy.
- Czuwanie nad właściwym sposobem spędzania przerw przez uczniów.
- Przekazywanie pozytywnych i negatywnych uwag o uczniach wychowawcy; będą one uwzględniane przy wystawianiu ocen zachowania.
- Reagowanie na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają lub mogą stwarzać zagrożenie dla uczniów.

6. Treści programu

Poniższy zakres tematyczny jest przeznaczony do realizacji we wszystkich klasach przez wychowawców, nauczycieli, pedagoga szkolnego i pielęgniarkę. Zakres tematyczny obejmuje 8 bloków problemowych, będących odzwierciedleniem różnych sfer życia.

1) Emocjonalny i intelektualny rozwój ucznia.

- Wspomaganie w rozpoznawaniu własnych cech charakteru.
- Budowanie i utrwalanie poczucia własnej wartości i godności oraz poszanowanie godności innych ludzi.
- Kształtowanie umiejętności rozpoznawania sytuacji trudnych i stresujących oraz radzenia sobie z nimi.
- Utrwalanie zasad kultury osobistej.
- Doskonalenie umiejętności wyrażania swoich myśli, aktywnego słuchania i kontrolowania emocji.
- Ćwiczenie zachowań asertywnych.
- Kształtowanie umiejętności samooceny.
- Wskazywanie sposobów skutecznego uczenia się.

2) Wychowanie do współdziałania w grupie.

- Kształtowanie postawy tolerancji.
- Uczenie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
- Uczenie szanowania własności swojej i innych.
- Przyjaźń, koleżeństwo - wdrażanie do koleżeńskich kontaktów.

- Rozwijanie empatii.
- Kształtowanie umiejętności interpersonalnych.
- Kultura osobista i jej wpływ na kształtowanie poprawnych kontaktów z innymi ludźmi.
- Uczenie szacunku dla wspólnego dobra.
- Zasady, normy, obowiązki, prawa – zapoznanie ze Statutem, Szkolnym Systemem Oceniania, regulaminem egzaminu maturalnego, zasadami bezpieczeństwa.

3) Wychowanie patriotyczne i obywatelskie.

- Poznanie historii szkoły, miasta, regionu.
- Uczenie szacunku dla symboli narodowych.
- Kształtowanie poczucia więzi z własnym narodem.
- Budzenie odpowiedzialności za wizerunek ojczyzny w Europie i świecie.
- Popularyzowanie prasy lokalnej, historii, kultury i tradycji regionu.
- Poznanie problemów miasta i powiatu, w tym potrzeb kadrowych.
- Praktyczne włączenie się uczniów w aktualne wydarzenia w regionie, kraju i na świecie poprzez akcje charytatywne, porządkowe, artystyczne.
- Prezentacja sylwetek sławnych Polaków.
- Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej; współczesne rozumienie patriotyzmu.

4) Wychowanie do życia w rodzinie.

- Kształtowanie postaw prorodzinnych.
- Konflikty w rodzinie i ich przyczyny.
- Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów w rodzinie.
- Przygotowanie do małżeństwa. Problemy wierności, zaufania i dialogu.

5) Wychowanie ekologiczne i prozdrowotne

- Przekazywanie wiedzy na temat ważności zdrowia fizycznego i psychicznego, a w szczególności na temat zaburzeń odżywiania dbałości o

zdrowie oraz podkreślanie roli aktywności fizycznej w kształtowaniu charakteru.

- Udział w akcjach typu „Sprzątanie świata”.
- Poznawanie walorów krajobrazowych okolicy.
- Promocja zdrowego stylu życia.
- Zasady racjonalnego odżywiania się.

6) Wychowanie estetyczne i kulturalne.

- Współudział w życiu społeczno – kulturalnym środowiska lokalnego:
  - udział w wydarzeniach kulturalnych w mieście, spotkaniach i konkursach.
- Uczestnictwo w spektaklach teatralnych, koncertach, wystawach.
- Zachęcanie do aktywności twórczej w szkole i poza nią.

7) Orientacja zawodowa.

- Przekazywanie wiedzy na temat rynku pracy.
- Poznawanie ofert uczelni i szkół policealnych.
- Pomoc w rozpoznawaniu indywidualnych predyspozycji zawodowych.
- Poradnictwo dotyczące aktywności zawodowej.

8) Profilaktyka zagrożeń.

- Uświadamianie szkodliwości nałogów.
- Przeciwdziałanie nałogom.
- Przeciwdziałanie agresji i przemocy wśród młodzieży.
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami.
- Kształtowanie postawy asertywnej.

7. Realizacja programu

Ponieważ celem nadrzędnym programu jest stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju ucznia w wymiarze fizycznym, psychicznym, intelektualnym, moralnym, duchowym i społecznym, zadaniem nauczycieli jest wspieranie rodziców i opiekunów w realizacji zadań wychowawczych, tak aby

umożliwić uczniom przejmowanie odpowiedzialności za własny rozwój. Służyć temu mają różnorodne formy pracy. Zakładają one aktywny udział uczniów i rodziców w procesie wychowawczym.

7.1 Formy pracy

Program zakłada następujące formy pracy:

1) Zajęcia wychowawcze realizowane w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy. Mogą one mieć postać np.:

- dyskusji,
- pogadank,
- debat,
- prelekcji,
- projektów,
- prezentacji.

2) Zajęcia edukacyjne.

Program zakłada realizację zadań wychowawczych podczas zajęć edukacyjnych. Szczegółowy wykaz treści znajduje się w załączniku do programu.

3) Zajęcia pozalekcyjne.

Szkoła organizuje zajęcia pozalekcyjne umożliwiając uczniom rozwijanie indywidualnych talentów i zainteresowań, postaw i umiejętności społecznych i organizacyjnych. Zajęcia odbywają się m. in. w:

- kołach przedmiotowych,
- kołach zainteresowań,
- kołach artystycznych,
- sekcjach sportowych.

Nauczyciele i wychowawcy stwarzają uczniom możliwość prezentowania swoich osiągnięć intelektualnych, artystycznych i sportowych podczas:

- koncertów,
- wystaw,
- przedstawień,
- innych zdarzeń.

4) Imprezy i wycieczki.

Realizacja treści programu odbywa się np. podczas:

- wycieczek krajoznawczych,
- obozów integracyjnych,
- obozów naukowych,
- spektakli teatralnych i muzycznych,
- koncertów,
- imprez sportowych.

5) Oddziaływania indywidualne

Program zakłada indywidualną pracę wychowawczą w formie np.:

- kontaktów ucznia z nauczycielem wychowawcą,
- rozmów ucznia z dyrektorem i wicedyrektorem
- rozmów z pedagogiem,
- spotkań w domu ucznia.

7.2 Współpraca z rodzicami

Jednym z głównych zadań szkolnego programu wychowawczego

jest rozwijanie dialogu, partnerstwa i współdziałania nauczycieli z rodzicami.

Aby rozszerzyć współpracę z rodzicami, podejmowane są następujące formy współdziałania:

1) Wymiana informacji.

- Zaznajamianie rodziców z zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno- wychowawczymi szkoły podczas zebrań i wywiadówek.
- Podanie rzetelnej informacji o osiągnięciach edukacyjnych ucznia, podkreślanie jego mocnych stron i obszarów wymagających korekty i pomocy.
- Udzielenie informacji o możliwych działaniach pomocowych w przypadku wystąpienia trudności dydaktyczno - wychowawczych.
- Opiniowanie pracy szkoły przez rodziców oraz przekazywanie nauczycielom własnych oczekiwań.

2) Współpraca w ramach Rady Rodziców.

- Zasięganie opinii rodziców podczas opracowywania podstawowych dokumentów, jak np. Szkolnego Systemu Oceniania, Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki, Szkolnego Zestawu Programów i Podręczników.
- Wspólny wybór instytucji ubezpieczeniowej i przydzielanie pomocy materialnej uczniom.

3) Wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny i domu.

- Wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną.
- Umożliwienie rodzicom zdobywania wiedzy na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów wychowawczych.
- Pozyskiwanie rodziców - fachowców do rozmów lub pogadarek z uczniami, nauczycielami i innymi rodzicami.
- Pomoc rodzicom będącym w trudnej sytuacji materialnej w zgromadzeniu dokumentacji i zaświadczeń niezbędnych w przypadku ubiegania się uczniów o stypendia.

4) Integracja społeczności szkolnej

- Udział rodziców we współorganizacji imprez szkolnych.
- Uczestnictwo rodziców w uroczystościach szkolnych, takich jak: Święto Edukacji Narodowej, rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, uroczystość wręczania świadectw ukończenia szkoły.

7.3 Współpraca z Samorządem Uczniowskim

Program zakłada aktywną rolę uczniów w procesie wychowawczym, co oznacza udział przedstawicieli samorządu uczniowskiego w:

- zapewnieniu demokratycznego wyboru samorządów klasowych oraz samorządu szkolnego,
- opracowaniu dokumentów związanych z funkcjonowaniem szkoły (np. Statut, Program Wychowawczy, regulaminy, terminarz imprez i uroczystości szkolnych),
- reprezentowaniu społeczności szkolnej w sprawach spornych dotyczących przestrzegania Statutu, SSO i przyjętych regulaminów,
- organizowaniu imprez, uroczystości, realizowaniu inicjatyw, akcji charytatywnych,
- diagnozowaniu pracy szkoły.

7.4 Współpraca z instytucjami lokalnymi

Nauczyciele, wychowawcy oraz pedagog realizują program przy współpracy z:

- Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta,
- Miejską Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejską Komendą Policji,
- Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii,
- instytucjami związanymi instytucjami rynkiem pracy,
- innymi instytucjami wspierającymi szkołę w realizacji działań wychowawczych.

8. Ewaluacja programu

Program wychowawczy będzie podlegać ocenie w odniesieniu do wybranych obszarów (tj. strategii oddziaływań wychowawczych, tematyka realizowanych zadań i formy realizacji) według corocznego harmonogramu Zespołu ds. Mierzenia Jakości Pracy Szkoły.

Zakłada się następujące formy ewaluacji programu:

- ankiety skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców,
- analiza dokumentacji prowadzonej przez wychowawców i pedagoga,
- rozmowy z uczniami i rodzicami,
- obserwacja zachowań uczniów.

Program zatwierdzony uchwałami:

Rady Pedagogicznej z dnia 20 listopada 2007 r.

Rady Rodziców z dnia 4 grudnia 2007 r.

Przewodniczący Rady
Przewodniczący Rady Pedagogicznej
Rodziców

Rada Samorządu Uczniowskiego zapoznała się z uchwalonym programem.

Uczniowskiego

Przewodniczący

Rady Samorządu